

טירופו של המלך בנימין

חמי שלו 05.04.2017 02:00

הקיסר קליגולה נעמד ליד פסלו של יופיטר ושאל את השחקן האשקלוני אפלוס מי גדול יותר, הוא או האל הרומי. כשאפלוס היסס, קליגולה הזועם הורה על מעצרו וקרע מעליו את בשרו בהצלפות שוט, תוך שהוא משבח את האיכות הווקאלית של זעקותיו. כשנשאל על העונש הקשה, קליגולה אמר: "זיכרו שיש לי הכוח לעשות כל דבר לכל אחד". הרומאים אכן זכרו, ולכן שקלו בכובד ראש גם את הצעתו של קליגולה למנות את סוסו אינקיטטוס לקונסול.

החרדה מפני עונש היתה מאז ומתמיד המניע העיקרי לשתיקה ואף לשבחים, שבהם מתקבלים מעשי טירוף של מנהיגים חסרי מעצורים. כשניקולאי צ'אושסקו דרש שרעייתו אלנה תזכר בכל עבודה מדעית שפורסמה ברומניה, יועציו אמרו לו שמדובר במהלך צודק וחכם. כשספרמורט ניאזוב הודיע שידיעת ספרו בעל פה היא תנאי מוקדם לקבלת רישיון נהיגה בטורקמניסטאן, העיתונות שיבחה והיללה את שיקול דעתו. וכשקים ג'ונג איל, שהיה רגיש לגובהו, גירש מפיונגיאנג את כל האנשים הנמוכים, הציבור עמד והריע לצעדו האמיץ וההכרחי.

החתך של הפחד, כתב ג'ורג' מרטין ב"משחקי הכס", עמוק משל החרב. הבעיה היא שעל שרי ממשלת ישראל וחברי הכנסת של הקואליציה לא מאיימת סכנת כליה פיזית וגם לא מעצר ועינויים, לפחות בשלב הזה, ובכל זאת רובם ממלאים פיהם מים לנוכח טירוף התאגיד של בנימין נתניהו, ומיעוטם אף מנסים לשכנע שבשיגעון אפשר גם למצוא היגיון.

כולם מבינים שמדובר בקפריזה אישית מטורללת, שמטלטלת את חייהם של מאות אזרחים תמימים ושל משפחותיהם, שתעלה לקופת המדינה מיליונים רבים ושמציגה את הדמוקרטיה הישראלית במערומיה. אבל שיקולי נוחות ותועלת — וכן, גם פחד — גוזרים על אלה שמתיימרים להנהיג את המדינה אלם מביש.

העניין חורג מעבר לגורלו של התאגיד, לטענות המופרכות על תקשורת שמאלנית ואפילו לעתידו של חופש הביטוי. אם נתניהו מסוגל לגרום לחברי הקואליציה לעשות פליק-פלאק מרהיב, מבלי שיבינו על מה ולמה, ולוותר על חוק שחוקקו בעצמם בכנסת אך לפני שנה, סימן שאין גבול והכל אפשרי. מחר נתניהו יודיע, כמו מובוטו ססה סקו בשעתו, שבחדשות הערב רק הוא יוזכר בשמו המפורש, או שחודש דצמבר, כמעשה ניאזוב לפניו, ייקרא מעתה רק על שמו: ישראל כץ יחליט שזה לא זמן טוב להתקוטט, דוד ביטן יבהיר שהצעדים נחוצים כבר מזמן, והכנסת תדחה ברוב גדול את הצבעת האי-האמון על "טירופו של המלך בנימין", כפי שתמר זנדברג ממרצ תכנה זאת בנאום בוטה במליאה.

בישראל כבר מזמן אין שלוש רשויות נפרדות, אלא רשות וחצי, מקסימום. הכנסת, שאמורה לפקח על עבודת הממשלה, נהפכה לחותמת גומי שלה. חברי הכנסת ממלאים הוראות בקפדנות, מחשש שייכנסו לרשימות השחורות של לשכת ראש הממשלה ושל חברי מרכז המפלגה. במקום שהפוליטיקה תעודד עצמאות, נועזות וחשיבה יצירתית, היא מגדלת פוליטיקאים הססנים וחיוורים, שכל רצונם הוא

לשרוד את כהונתם ולחזור הביתה בשלום.

מלבד מחוקקים בודדים, הבלמים האחרונים שנותרו לשיגיונות הממשלה בכלל ולדחפיו של ראש הממשלה בפרט הם בית המשפט העליון, שהולך ונחלש, והתקשורת, שנגדה מנהל נתניהו מלחמת חורמה בלי שאיש מחבריו או מיריביו, כולל אלה שנבעתים ממהלכיו, יעז למחות.